

Predarea limbii române ca limbă străină Lecții orale

Nicoleta Mihaela ȘTEFAN

<https://doi.org/10.52744/AUCSFLSA.2024.01.53>

Motto: *If children feel safe they can take risks, ask questions, make mistakes, learn to trust, share their feelings and grow.”
(Alfie Kohn)*

Abstract

The present work presents some considerations related to teaching. Romanian as a foreign language for arabic young children using oral lessons. As we know, teaching young children, especially those up to the ages of 6 or 7, is a different process comparing with teaching older children, adolescents and adults. Teaching arabic young children is also a specific process taking into consideration the following aspects: age, the major differences between their native language and Romanian, they do not speak an intermediate language or they have a beginner level, they will start school in Romanian and they are here because of the war from their countries.

Keywords: *new, child, teacher`s role, motivation, empathy*

Considerații teoretice

Când vorbim de LR ca LS, primul gând merge spre anul pregătitor unde LR este predată cursanților care vin în România pentru studii de licență, master sau doctorat.

După cum se știe, perioada actuală este foarte dificilă pentru cei care se confruntă cu războaie în țările lor și sunt nevoiți să emigreze. În lucrarea de față ne vom referi la copiii proveniți din familii arabe pentru care venirea în România reprezintă șansa de a trăi în pace și liniște. Această șansă vine și cu multe bariere pe care membrii acestora trebuie să le depășească odată cu începerea noii vieți. Bariera lingvistică este una dintre ele. Astfel, ne propunem să prezentăm câteva aspecte legate de învățarea LR ca LS de către copiii arabi preșcolari care vor începe studiile primare în limba română într-un timp relativ scurt. Se știe că rolul unei limbi intermediare în procesul de achiziție a unei limbi noi este esențial. Copiii la care ne referim în acest studiu nu dispun de limbă intermediară

sau au un nivel de începători, ceea ce face ca învățarea LR să fie un proces foarte greu pentru ei la început. De asemenea, nu putem apela la terminologia lingvistică. Astfel formele de limbă de bază vor fi predate folosind „instrumente palpabile” (obiecte din mediul înconjurător, imagini, tehnologie educațională), „body language” și contexte situaționale. În plus, pentru cei care știu să citească în limba arabă, putem apela la un dicționar român-arab.

În lucrarea de față, lecțiile orale sunt singura modalitate de predare a RL ca LS. Procesul de predare începe cu acomodarea generală cu limba nouă. În această etapă de inițiere se au în vedere două aspecte: auditiv și articular. Copiii au deja deprinderi câștigate în limba maternă, de aceea este nevoie de o perioadă de adaptare a auzului și a organelor articulatorii la specificul LR, fiind uneori necesară și modificarea posibilităților fiziologice ale aparatului fonator, poziția și mișcarea organelor articulatorii folosite în producerea și emiterea îmbinărilor sonore specifice LR. Lipsa acestor deprinderi poate duce la apariția unor greșeli, care pot avea mai multe cauze:

- automatismele de pronunțare a sunetelor din limba maternă atrag fenomene de interferență cu sunetele apropiate din limba română;
- numărul fonemelor este diferit, fapt ce se observă în dificultatea de a pronunța sunetele specifice.

Modificarea aparatului auditiv și fonator este un scop de care depinde învățarea corectă a LR, deoarece a auzi greșit înseamnă și a pronunța greșit, iar mai târziu se ajunge la a citi și a scrie greșit. Având în vedere diferențele dintre sistemele sonore ale LR și ale limbii arabe, predarea pronunției este dificilă și pentru profesor. Acesta trebuie să limiteze exersarea modelelor sonore astfel încât, gradual, urechea receptorului să se obișnuiască cu particularitățile fonologice ale limbii române, cu caracteristicile articulatorii, de tonalitate, accent și ritm. Prin lecțiile orale se dezvoltă atât memoria auditivă, cât și abilitatea de reproducere sonoră a noii limbi. De asemenea, sunt automatizate și structuri gramaticale de bază. Astfel, se trece succesiv prin etapa de receptare-identificare a sunetelor/ grupurilor de sunete și etapa de articulare-emitere.

Practic, obiectivul este de a dezvolta deprinderea de gândire în LR, iar lecțiile orale sunt un suport important în procesul de dobândire a acestei deprinderi. Trebuie să avem permanent în vedere scopul pentru care acești copii învață LR. Ei vor merge la școală și vor începe studiile în limba română. Faptul că vor începe clasa zero este un avantaj. Etapa de învățare premergătoare frecventării unei școli în limba română este

centrată pe pronunție și comunicare orală. Utilizarea orală a LR înainte de cea scrisă are multe beneficii:

- receptarea auditivă corectă are ca rezultat ulterior înțelegerea rapidă și corectă a unui mesaj;
- acuratețe în pronunție;
- facilitează dezvoltarea deprinderii de citire și de scriere;
- fluiditate și ritm asemănător cu cel al vorbitorilor nativi;
- accentuare corectă a cuvintelor;
- însușirea structurilor gramaticale de bază.

Lecțiile orale dedicate cursanților preșcolari trebuie adaptate și începute ținând cont de nivelul acestora de înțelegere și de interes. De asemenea, activitățile și strategiile didactice trebuie concepute în așa fel încât să se evite monotonia care apare mult mai repede având în vedere vârsta cursanților. Nu trebuie neglijat factorul emoțional care este foarte prezent având în vedere faptul că ei vin din țări unde este război, ei trebuie să se adapteze atât cu limba, cât și cu noul context social și cultural.

Se știe că vorbitorii arabi, întâmpină foarte multe dificultăți, având un sistem fonologic foarte diferit comparativ cu cel al LR. Ei au nevoie de mult timp pentru a-și fixa și pentru a se obișnui cu caracterul fonologic al LR.

În ceea ce privește preșcolarii, modul lor de învățare este diferit față de cel al adolescenților/aduților:

- învățarea indirectă: iau informații de pretutindeni, depășesc tema predării;
- au nevoie de mai multă atenție și de aprobare din partea profesorului;
- răspund chiar dacă nu înțeleg toate cuvintele;
- înțelegerea lor este în strânsă legătură cu ceea ce văd și aud contextual/situațional;
- curiozitate ridicată față de lumea înconjurătoare;
- entuziasm pentru învățare;
- doresc să vorbească despre ei și le place să fie implicați în procesul predării folosind diverse exemple personale;
- atenție limitată ca interval de timp (plictiseala apare după 10-15 minute dacă activitățile nu îi atrag);
- profesorul este un model, au tendința de a-l imita și tot ce spune profesorul este „adevăr absolut”;
- mediul în care se desfășoară procesul de învățare influențează starea cursantului (un loc luminos, colorat și atrăgător crește atât interesul, cât și implicarea).
- creativitatea și empatia profesorului sunt esențiale în predarea pentru cursanții preșcolari.

Rolul profesorului

Ținând cont de particularitățile cursanților preșcolari, formarea continuă a profesorului din punct de vedere metodic are un rol important. În plus, putem spune că experiența didactică redată prin modalități diverse de învățare este un avantaj al profesorului.

Profesorul nu este doar un furnizor de informații. Rolul se schimbă de la o activitate la alta sau chiar în timpul unei activități. Oferim spre exemplificare câteva aspecte referitoare la rolul profesorului:

- limitarea rolului de *instructor* (cursanții preșcolari preferă să intervină în procesul de învățare);
- *carisma* și capacitatea de a *inspira* cursanții (lipsa acestora îngreunează procesul didactic și interacțiunea profesor-cursant);
- *organizarea* lecției și a activităților (furnizarea de informații, explicațiile necesare realizării unei activități, implicarea directă a cursanților, argumentarea a ceea ce este predat/făcut și un feedback regulat);
- cursanții preșcolari au nevoie de *apreciere/evaluare* permanentă, implicarea și interesul lor poate depinde de evaluarea/aprecierea profesorului și de feedback (ei trebuie să știe, după caz, ce a fost bine și de ce nu a fost ceva corect; evaluarea, în ambele cazuri, trebuie făcută apelând la sensibilitate și susținere pentru a evita tristețea/nefericirea firească în asemenea situații din cauza vârstei și o acceptare mai ușoară în cazul corectării);
- *mesajele* transmise de profesor trebuie să fie încurajatoare și să exprime un grad considerabil de afectivitate;
- *participarea* profesorului la activități este dorită de preșcolari, le dă un sentiment de egalitate cu profesorul și îi motivează;
- profesorul este un ghid și o sursă;
- rolul de *tutore*, dată fiind vârsta cursanților, îi ajută să se simtă ajutați și susținuți;
- *observarea* temperamentului, a modului de abordare, a stilului de învățare și de realizare a activităților/cerințelor și adaptarea profesorului în funcție de acestea contribuie la îmbunătățirea procesului de achiziție lingvistică;
- un rol important în predarea orală îl are *profesorul-auxiliar* prin mimică, gesticulare și furnizare de informații care prezintă interes pentru preșcolari; profesorul este un *actor*.

Adăugăm la cele spuse anterior, necesitatea instrumentelor de predare și a tehnologiei educaționale care este într-o continuă dezvoltare. Ne referim aici la obiecte, imagini/postere, gadgeturi și materiale audio/video. Acestea sunt esențiale în predarea orală, cu ajutorul lor putem atrage și observa interesul/dezinteresul cursantului, facilitează

îmbogățirea vocabularului prin memoria vizuală, consolidează pronunția și accentul și pot fi modele pentru activități viitoare.

Ramadanul – subiect de comunicare entuziastă în LR

Vom ilustra o parte dintre opiniile teoretice prezentate mai sus printr-o activitate făcută în timpul predării orale a LR ca LS pentru cursanți preșcolari arabi. Ei au nivel de începător la limba engleză, care în cazul nostru este limba intermediară. Activitatea are loc după o perioadă de aproximativ 3 luni de la începerea cursului și se desfășoară în perioada sărbătorilor de iarnă în România. Copilul a cărui activitate o vom prezenta este din Siria și se află aici cu familia din cauza condițiilor de război din țara sa. El va merge la școală și va studia în limba română începând cu anul școlar 2024-2025. Înainte de activitate s-a discutat despre sărbătorile de iarnă, au fost prezentate imagini și un material video care au redat sărbătoarea Crăciunului. Profesorul a cerut să fie făcut un desen despre o sărbătoare din țara lui și ulterior să prezinte ce a desenat. El a ales Ramadanul, cea mai importantă sărbătoare a lumii musulmane. Desenul a fost însoțit de următoarea prezentare:

Am desenat pentru Ramadan. Am scris Ramadan kareem/fericit în arabă. Am desenat luna și o stea. Felinarul este pentru casă. Oamenii pun lumini cu lună și cu stele. Hamburgerul și paharul cu suc nu trebuie dacă este soare pentru că nu mâncăm și nu bem. Luna este lângă masă pentru că avem Iftar în fiecare seară după ce vine luna. Acolo sunt 5 scaune. Pe masă avem pâine, humus, falafel, cartofi părâjiți, baba ghanouj, orez, pui, tabouleh, fattoush și madlua. Oamenii merg la moschee. Am desenat Meca pentru că trebuie să mergem acolo la casa Profetului.

Activitățile de acest fel relevă disponibilitatea și entuziasmul de care dă dovadă copilul în comunicarea unor informații despre un subiect care îi place.

Concluzii

Considerăm că, privit din perspectiva profesorului, în comparație cu predarea pentru tineri și adulți, procesul de predare a LR ca LS pentru copii este o cale prin care ne putem îmbogăți atât cultura, cât și vocabularul. Ne referim aici la faptul că prezentările lor ne oferă multe detalii în legătură cu diverse informații impuse de activitățile realizate (obiceiuri, tradiții, program zilnic, membrii familiei etc.). În plus, neavând limbă intermediară copiii repetă în limba arabă toate cuvintele pe care le învață cu ajutorul instrumentelor educaționale și este imposibil să nu reținem câteva dintre ele. Mai mult decât atât, ei chiar așteaptă ca profesorul să le învețe. Astfel, susținem implicarea totală a profesorului și importanța deosebită a factorului emoțional în predarea pentru cursanții preșcolari.

Referințe

Harmer, Jeremy (2001). "The practice of English language teaching", Longman.